

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Рішення дев'ятої сесії селищної ради
восьмого скликання**

30 квітня 2021 р. № 996

**КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА
охорони навколишнього природного середовища
Котелевської селищної територіальної громади
на 2021- 2023 роки**

1. Паспорт Комплексної Програми охорони навколишнього природного середовища Котелевської селищної територіальної громади на 2021- 2023 роки (далі - Програма)

1	Ініціатор розроблення Програми	Виконавчий комітет селищної ради
2	Підстава для прийняття Програми	Закон України «Про охорону навколишнього середовища», Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закон України «Про охорону атмосферного повітря», Водний кодекс України, Земельний кодекс України, Закон України «Про природно-заповідний фонд України», Закон України «Про відходи»; Розробка Програми визначена одним із завдань Програми економічного і соціального розвитку Котелевської селищної ради на 2021 рік
3	Розробник та співрозробники Програми	Виконавчий комітет селищної ради; відділ містобудування, архітектури, житлово-комунального господарства, будівництва та інфраструктури селищної ради; КП «Комбінат комунальних підприємств» Котелевської селищної ради
4	Відповідальний виконавець Програми	Виконавчий комітет селищної ради; КП «Комбінат комунальних підприємств» Котелевської селищної ради
5	Термін реалізації Програми	2021-2023 роки
6	Етапи виконання Програми (для довгострокових програм)	Програма короткострокова
7	Бюджети, з яких залучаються кошти на виконання Програми	Обласний бюджет, бюджет селищної територіальної громади, інші джерела
8	Очікуваний обсяг фінансування Програми, всього	9910 тис. грн.
1)	у тому числі за рахунок коштів:	
1)	обласного бюджету;	4200 тис. грн.
2)	бюджету селищної територіальної громади;	5260 тис. грн.
3)	інших джерел	450 тис. грн.

	фінансування	

2. Проблема, на розв'язання якої спрямована Програма

Сталий розвиток Котелевської селищної територіальної громади неможливий без забезпечення реалізації дієвих заходів з охорони довкілля та збалансованого природокористування. Збереження та відтворення природних екосистем безпосередньо впливає на стан здоров'я населення, формування комфортного життєвого середовища, а також на можливість успішного розвитку цілого ряду галузей економіки, таких як виробництво органічних продуктів харчування, туризм, рекреаційна діяльність, інвестиційна привабливість території та ін.

Сьогоднішня екологічна ситуація в громаді зумовлена як проблемами, які породжені десятиками років тому, так і сучасними. Значною мірою на стан довкілля Котелевської селищної територіальної громади впливають об'єкти інфраструктури населених пунктів, діяльність газовидобувних підприємств, методи ведення сільського та лісового господарства.

Загальна площа громади складає 40226 га.

Площа водного фонду - 229 га або 0,57 % території. Джерелом водних ресурсів є річкова мережа, яка включає 4 рік: середня річка – Ворскла, малі річки – Котельва, Котелевка та Орешня. Останні 2 річки часто пересихають. У громаді створено 5 ставків, загальна площа водного дзеркала яких складає 64 га.

Оцінка поточного екологічного стану водних джерел громади свідчить, що на водних об'єктах тривають негативні процеси. Значна територія річкового фонду замулилася, заросла болотною рослинністю та чагарниками, втратила своє природне значення, а тому об'єкти потребують регулювання та розчистки русел, відновлення водності. Особливо гостро дана проблема стосується малих рік громади та вимагає якнайшвидшого вирішення.

Проблемним питанням залишається укріплення берегів річок, шляхом створення захисних лісових насаджень, а також виокремлення прибережних захисних смуг водоєм.

За результатами оцінювання якості річкових вод Полтавської області (за інтегральним показником забруднення (ІЗВ) з урахуванням вмісту азоту амонійного, нітритного і нітратного; фосфору фосфатів; БСК₅; заліза загального) їх рівень забруднення коливається від II класу «забруднена вода» до IV класу «дуже брудна».

Значну частку в забрудненні поверхневих джерел громади вносить змив із урбанізованих територій. Із зливовими стічними водами до водних об'єктів надходять завислі речовини, органіка, азот, фосфорні та інші речовини.

43,0 % населення громади забезпечено якісною питною водою шляхом централізованого водопостачання (загальна протяжність водопровідної мережі в громаді складає 48,25 км), яке надає комунальне підприємство «Комбінат комунальних підприємств» Котелевської селищної ради, а решта 57,0 % використовує ґрунтові води через шахтні колодязі та неглибокі свердловини.

За даними моніторингу якості питної води Зінківського МВПЛД ДУ «Полтавський ОЛЦ ДСЕСУ» на території громади в 25 % криниць - перевищений вміст нітратів, а в 10 % спостерігається високий рівень

бактеріального забруднення, внаслідок чого, така питна вода не може вважатися якісною та безпечною.

Землі лісового фонду Котелевської селищної територіальної громади складають 6634 га, що становить 16, 5 % території. У минулому році відбулося 7 лісових пожеж, внаслідок чого пошкоджено 60 га лісу та лісової підстилки. Таким чином, фактична лісистість є недостатньою, а тому потребує збільшення.

Актуальним залишається проведення заходів з озеленення населених пунктів Котелевської громади, створення додаткових «зелених зон» поряд із об'єктами соціальної інфраструктури, густонаселених районах.

Стан атмосферного повітря Котелевської селищної територіальної громади з 2014 року не досліджувався. Згідно даних Головного управління статистики у Полтавській області та ДЗ «Котелевська райСЕС», щільність викидів забруднюючих речовин у 2014 році склала 3,0 т/км², що у 1,9 рази менше, ніж середньообласний показник та у 3,5 рази менше за середній показник по Україні.

Доля викидів від пересувних джерел забруднення складала 54,5 % від загального обсягу викидів в атмосферне повітря району і становила 1,3 тис.тонн. Серед стаціонарних джерел найбільшими забруднювачами атмосферного повітря району є УКПНГ «Котельва» Солохівського ЦВНГК ГПУ «Полтавагазвидобування», УКПНГ «Більськ» Солохівського ЦВНГК ГПУ «Полтавагазвидобування» та сільськогосподарські підприємства району.

Ґрунтовий покрив території громади представлений чорноземом, піщаними та супіщаними ґрунтами. Розораність земель складає 60,1 % від загальної площі території громади та 79,3% від загальної площі земель сільськогосподарського призначення. Негативним чинником є збільшення кількості деградованих земель під впливом природних і антропогенних чинників.

Щорічно кількість відходів, що утворюється в громаді, збільшується. На даний час у громаді діє один паспортизований полігон твердих побутових відходів, що розрахований на 495 тис. м³ та заповнений на 35 %, решта сміттєзвалищ (всього 5) є не пристосованими та обладнаними належним чином для безпечного зберігання відходів. У 2019 – 2020 роках у громаді запроваджена система роздільного збору сміття (придбано 93 спеціальних сміттєвих баків). Але із щорічного обсягу утворених відходів, що складає понад 18 тис. м³, лише близько 2 % знаходить подальше застосування як вторинні сировинні ресурси. У зв'язку із вищевикладеним, виникає нагальна потреба удосконалення роботи у напрямку організації вторинної переробки сміття.

Котелевська селищна територіальна громада є територією на якій розміщені 10 об'єктів природно - заповідного фонду: заказники гідрологічні - «Дубове» (сmt Котельва), «Любка» (с. Любка), «Скоробір» (с. Більськ); ботанічні пам'ятки природи «Барвінкова гора» (Котелевське лісництво, кв. 40) та «Дуб черешчатий» (с. Деревки); заповідні урочища «Зіньківщина» (Котелевське лісництво, кв. 10), «Колода» (між сmt Котельва і Деревки, Котелевське лісництво, кв. 67-70), «Крупницьке» (околиці с. Деревки, Опішнянське лісництво, кв. 108-112); парк - пам'ятка садово - паркового мистецтва «Ковпаківський лісопарк» (західна околиця сmt Котельва). Загальна площа земель природно – заповідного фонду складає 805 га. При цьому, документація із землеустрою щодо організації та

встановлення меж в натурі (на місцевості) парку - пам'ятки садово - паркового мистецтва «Ковпаківський лісопарк» (196 га) та заказника гідрологічного-«Дубове» (40га) не розроблена, допускаються випадки шкідливого антропогенного впливу на природоохоронну зону.

Недостатнє усвідомлення населенням важливості охорони навколишнього природного середовища, збереження та відновлення природних екологічних систем також є важливою проблемою погіршення екологічного стану регіону.

Таким чином, у громаді існує комплекс екологічних проблем, що потребують невідкладного вирішення.

3. Мета Програми

Цільова спрямованість Комплексної Програми охорони навколишнього середовища Котелевської селищної територіальної громади на 2021- 2023 роки обумовлена пріоритетними завданнями, проголошеними Регіональною програмою охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки з урахуванням регіональних пріоритетів Полтавської області на 2017-2021 роки (програма «Довкілля-2021»), яка затверджена рішенням чотирнадцятої сесії Полтавської обласної ради сьомого скликання від 06.03.2017 № 405 (із змінами), та є послідовним продовженням Програми економічного і соціального розвитку Котелевської селищної ради на 2021 рік, затвердженої рішенням третьої сесії Котелевської селищної ради восьмого скликання від 23.12.2020 № 56 (зі змінами).

Основними пріоритетами Комплексної Програми охорони навколишнього середовища Котелевської селищної територіальної громади на 2021- 2023 роки є наступні:

поліпшення екологічної ситуації та підвищення рівня екологічної безпеки шляхом відновлення і підтримання гідрологічного режиму та стану річок; охорони і раціонального використання земель, природних рослинних ресурсів, збереження природно-заповідного фонду; раціонального використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів (напрям 1);

підвищення рівня суспільної екологічної свідомості (напрям 2);

удосконалення місцевої екологічної політики (напрям 3).

Головною метою Програми є послідовне поліпшення екологічної ситуації на території Котелевської громади, створення належних умов для досягнення безпечного для здоров'я людини стану навколишнього природного середовища, збереження природних екосистем та впровадження екологічно збалансованої системи природокористування.

4. Напрями діяльності та заходи Програми, обсяги і джерела фінансування, строки її виконання

№ з/п	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовний обсяг фінансування з розбивкою по роках, тис.грн		
					2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6	7	8
Напрямок 1. Поліпшення екологічної ситуації та підвищення рівня екологічної безпеки							
1.1	Відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок, а також заходи для боротьби з шкідливою дією вод	2021-2023 роки	Регіональний офіс водних ресурсів у Полтавській області, виконавчий комітет селищної ради	Обласний бюджет (обласний фонд охорони навколишнього природного середовища)	500	500	500
				Бюджет селищної територіальної громади	500	500	500
1.2	Здійснення заходів щодо упорядкування орних земель шляхом виведення з їх складу водоохоронних зон, ерозійно небезпечних та інших не придатних для розорювання угідь	2021-2023 роки	Виконавчий комітет селищної ради (відділ з питань земельних ресурсів та охорони природного навколишнього середовища), відділ у Котелевському районі ГУ Держгеокадастру у Полтавській	Бюджет селищної територіальної громади	50	50	50

			області				
1	2	3	4	5	6	7	8
1.3	Заходи з озеленення населених пунктів Котелевської громади	2021-2023 роки	Виконавчий комітет селищної ради, КП «Комбінат комунальних підприємств» Котелевської селищної ради	Обласний бюджет (обласний фонд охорони навколишнього природного середовища) Бюджет селищної територіальної громади Інші джерела фінансування	200 200 50	200 50	200 50
1.4	Заходи, пов'язані з відтворенням лісів, створенням нових та реконструкцією існуючих полезахисних лісових смуг та інших захисних насаджень на деградованих, малопродуктивних та ерозійно небезпечних землях і вздовж поверхневих водних об'єктів	2021-2023 роки	Котелевське лісництво ДП «Полтавське лісове господарство», суб'єкти господарювання громади	Обласний бюджет (обласний фонд охорони навколишнього природного середовища) Бюджет селищної територіальної громади Інші джерела фінансування	100 50 20	100 50 20	100 50 20
1.5	Спорудження установок для утилізації відходів лісозаготівельної та деревообробної промисловості	2022-2023 роки	Котелевське лісництво ДП «Полтавське лісове господарство», сільськогосподарські підприємства	Обласний бюджет (обласний фонд охорони навколишнього природного середовища) Бюджет селищної територіальної громади Інші джерела фінансування	 500 50	500 50	100 100 50

1.6	Ліквідація лісових та степових пожеж і пожеж торфовищ та їх наслідків	2021-2023 роки	Місцева пожежна охорона	Обласний бюджет (обласний фонд охорони навколишнього природного середовища)	50	50	50
1	2	3	4	5	6	7	8
				Бюджет селищної територіальної громади	50	50	50
				Інші джерела фінансування	20	20	20
1.7	Ліквідація наслідків буреломів, сніголомів, вітровалів	2021-2023 роки	КП «Комбінат комунальних підприємств» Котелевської селищної ради	Бюджет селищної територіальної громади	50	50	50
				Інші джерела фінансування	10	10	10
1.8	Будівництво, розширення та реконструкція споруд, придбання та впровадження установок, обладнання та машин для збору, транспортування, перероблення, знешкодження та складування побутових, сільськогосподарських і промислових відходів виробництва, відходів розчищення зелених насаджень, кубових залишків	2022-2023 роки	КП «Комбінат комунальних підприємств» Котелевської селищної ради	Обласний бюджет (обласний фонд охорони навколишнього природного середовища)		500	500
				Бюджет селищної територіальної громади		500	500

1.9	Будівництво, розширення та реконструкція комплексів, спеціалізованих полігонів та інших об'єктів для знезараження та захоронення побутових відходів	2022-2023 роки	Виконавчий комітет селищної ради, КП «Комбінат комунальних підприємств» Котелевської селищної ради	Обласний бюджет (обласний фонд охорони навколишнього природного середовища) Бюджет селищної територіальної громади		50	50	
РАЗОМ						8950		
1	2	3	4	5	6	7	8	
Напрямок 2. Підвищення рівня суспільної екологічної свідомості								
2.1	Широке залучення громадськості до проведення на території громади Всеукраїнської акції за чисте довкілля	2021-2023 роки	Виконавчий комітет селищної ради (відділ з питань земельних ресурсів та охорони природного навколишнього середовища)	Бюджет селищної територіальної громади	50	50	50	
2.2	Екологічне виховання населення, підвищення екологічної культури в закладах освіти громади, висвітлення в засобах масової інформації питань щодо стану довкілля	2021-2023 роки	Відділ освіти та молоді селищної ради, виконавчий комітет селищної ради (відділ з питань земельних ресурсів та охорони природного навколишнього середовища)	Бюджет селищної територіальної громади	20	20	20	
РАЗОМ						210		

Напрям 3. Удосконалення місцевої екологічної політики							
3.1	Підготовка проектів з метою залучення коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища, регіональних програм охорони, збереження та оздоровлення природних екологічних систем та ін.	2021-2023 роки	Виконавчий комітет селищної ради (відділ економічного розвитку, проектного менеджменту та інвестицій)	Бюджет селищної територіальної громади	50	50	50
1	2	3	4	5	6	7	8
3.2	Розроблення документації із землеустрою для територій та об'єктів природно-заповідного фонду	2021-2023 роки	Виконавчий комітет селищної ради (відділ з питань земельних ресурсів та охорони природного навколишнього середовища)	Бюджет селищної територіальної громади	50	50	50
3.3	Винесення в натуру (на місцевості) водоохоронних зон і прибережних захисних смуг вздовж річок та навколо водойм з розробкою відповідних проектів землеустрою території громади, паспортизація водних об'єктів (ставків)		Відділ освіти та молоді селищної ради, виконавчий комітет селищної ради (відділ з питань земельних ресурсів та охорони природного навколишнього середовища)	Бюджет селищної територіальної громади	100	100	100

3.4	Забезпечення належного рівня готовності органів управління цивільного захисту та підпорядкованих їм сил і засобів до дій, спрямованих на ліквідацію можливих наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру	2021-2023 роки	Виконавчий комітет селищної ради (сектор з питань цивільного захисту та оборонно-мобілізаційної роботи)	Бюджет селищної територіальної громади	50	50	50
РАЗОМ					750		

5. Бюджет Програми

Очікувані джерела фінансування	Строк Програми по роках тис. грн		
	2021 рік	2022 рік	2023 рік
Обсяг коштів, усього, у тому числі:	2170	4320	3420
обласний бюджет	850	1900	1450
бюджет селищної територіальної громади	1170	2270	1820
інші джерела	150	150	150

6. Показники успішності Програми

Показники успішності Програми	Значення показника станом на початок реалізації Програми (потреба у заходах: к-ть, шт. /обсяг фінансування, тис.грн.)	Прогнозні значення показників успішності станом на завершення бюджетного року			Джерела інформації показників
		2021 рік	2022 рік	2023 рік	
Обсяг реалізованих заходів з поліпшення екологічної ситуації та підвищення рівня екологічної безпеки	23/8950	6/1850	9/4000	8/3100	Виконавці заходів Програми
Обсяг реалізованих заходів з підвищення рівня суспільної екологічної свідомості	6/210	2/70	2/70	2/70	Виконавці заходів Програми
Обсяг реалізованих заходів з удосконалення місцевої екологічної політики	12/750	4/250	4/250	4/250	Виконавці заходів Програми

7. Система управління та контролю за ходом виконання Програми

Координація виконання заходів Програми покладається на відділ економічного розвитку, проектного менеджменту та інвестицій виконавчого комітету селищної ради.

Виконавці заходів Програми щорічно в I кварталі наступного за звітним роком надають звіт відділу економічного розвитку, проектного менеджменту та інвестицій виконавчого комітету селищної ради про хід виконання заходів Програми в межах виділених бюджетних призначень, а також про стан досягнення результативних показників Програми.

Контроль за виконанням Програми здійснює постійна комісія з питань агропромислового розвитку, земельних відносин, охорони природи, житлово-комунального господарства та містобудування.

Заступник селищного голови
з питань діяльності виконавчих органів ради

Віталій РОГУЛЯ